

Yurdum-yuvam deyən şair

Elə söz adamları var ki, onlar həmişə arxa planda qalırlar. Çünki iddialı deyillər və bir də onların sözü, duyğuları heç kimdən izin almadan özü-özünü göstərir, tanıdır və bir də bu adamlardakı səmimiyyət, əxlaq və bir də ən vacibi özünə və sözünə dəyər vermək qabiliyyəti o qədər orijinal və təbiidir ki, bu da qapılar döyməyə, adamları bezdirməyə və yaxud kimlərəşə yarımağa imkan vermir. Çünki daxili mən, daxili qürur onu həmişə uca tutur

Çoxdandır səsi ilə, sözü ilə qarşılaşmadığım və yenə də özünə çəkilən dəyərli ziyalımız, neftçi alim, diplomat, fəvqəladə və səlahiyyətli səfir vəzifəsində işləmiş Hacan müəllimin mənə bağlılaşdığı kitabla yenə baş-başa ayıq.

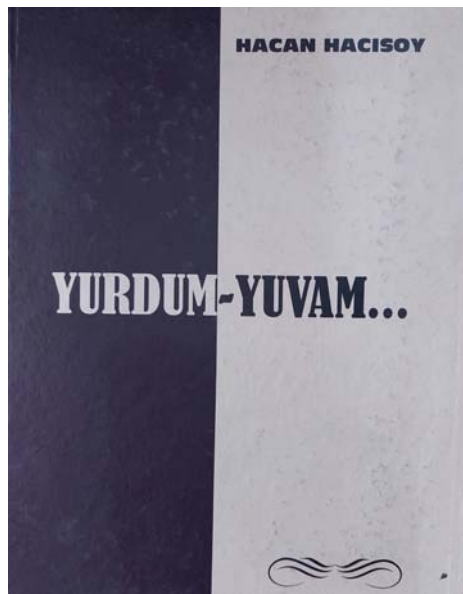
Adətəmə uyğun kitabxanamın bu dəfəki həmsöhbəti məhz yurdum-yuvam deyən şairdi. Onunla çörək də kəsmişəm, dəfələrlə həmsöhbət də olmuşam, sözə münasibətini də, sözdən yararlanmaq imkanını da bilərəm, xəbərdaram onun dünyasından. Xüsusilə ədəbiyyata, gündəmdə olan söz mühitinə, onun ağsaqqal, həm də bir klassik baxışı var. Bu baxışı o öz sözlərində də, öz misralarında da müəyyən ştrixlərlə oxucuya çatdırır. Şeirələrini oxuduqca hiss edirsən ki, müəllif səninlə yol-yoldaşlığı edir. İstəyir ki, həmsöhbətin olsun, fikirlərini, duyğularını cilaləsin. Elə bu istəklə də yazır:

**Görüşdük yenə də,
Dəyişdi halın.
Başladın sözüne aram-aram sən.
Birinci bu oldu sorğu, sualın
De görüm sən məndən nə istəyirsən?**

**Həsərdi qəlbimi göynədən gülüm,
Eşqinlə hər zaman ürək yanacaq.
Heç nə istəmirəm mən səndən gülüm,
Səni istəyirəm, tək səni ancaq!**

Bəli, istəyi, sevgini bu qədər sadə, anlayışlı və birbaşa söyləmək yəqin ki, o böyük sevginin ürəkdə oyatdığı, üsyankara çevirdiyi gücün, cəsarətin diktəsidir.

Yəni, bu fikirləri söyləmək üçün dil dolaşmır, əminlik hissi ilə ürəyi ifadə edir. Ürəyin səsi dildən pərvazlanır. Ona görə də şeiri

oxuyanda şəxsən mən həmin o hissini həsrətini canımda hiss etdim. Və yaxud:

**Məni düşündürməz nə zər, nə zinət,
Etdim qəm çəkməyi özümə sənət.
Qismətim sənsizlik, payım sükunət,
Yanımda yoxluğun məni yandırır.**

**Dərdi tapmaq asan, saşalmaq çətin,
Bilməm getmək çətin, ya qalmaq çətin.
Dilindən bir kəlmə söz almaq çətin,
Yad ilə süxluğun məni yandırır.**

**Qoyma vüsəlinə namuraz məni,
Amandır həsrətə öyrət az məni.
Nə alov, nə atəş yandırmaz məni,
Sənin soyuqluğun məni yandırır.**

Düşünürəm ki, bu şeiri oxuyan və az-çox sevgini, həyatı, vüsəli, həsrəti dəyərləndirməyi bacaran oxucu dərhal özünə doğma bir mənzərə ilə qarşılaşacaq.

Elə bil ki, müəllif özünün timsalında mənim də sənənin də düşüncələrini, yaşadıklarını sözə çevirib. Yaratdığı tablo, çəkdiyi rəsm hamımızın həyatının bir anıdır. Bu da onu bir daha sübut edir ki, Hacan müəllim yaşamış hissləri ustalıqla cilalayır. O sevgide-

Neftçi-alim, texnika elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, diplomat – fəvqəladə və səlahiyyətli səfir Hacan Hacisoy 1946-cı ildə Gürcüstanın Qaraçöp mahalında anadan olub.

*Tük ürəkdən səsəm, ünəm,
Təqvimsiz ən ağır günəm.
Yol üstə yolsuz köçkünəm,
Yüküm köçmədən asılı.*

*Xırdalandım dəns-dənsə,
Yol qalmadı məndən mənə.
İçim nəhəng bir mənəmə,
Çölüm içimdən asılı.*

*Zaman meyar, hökmü qəti,
Nadir onun qınaqı?!
Yüz ölçünün zəmanəti,
Bircə biçimdən asılı.*

*Yüz fikir – şirin, ya acı,
Ödəməz bir ehtiyacı.
Hər başlanğıc – yolaçı,
Hər şey seçimdən asılı...*

ki istiliyi də, ağrı-acını da, şirinliyi də, necə var, necə yaşayır o cür tərənnum edir, o cür göstərir oxucuya. Belə olduğu halda da könlü-dən-könlü gedən yol nə qədər çətin, dolanbac olsa da keçilir. Çünki mayasında sevgi və ona qovuşmaq inadı var.

Mən Hacan müəllimin kitabını oxuyarkən şahidi olduğum məqamlardan biri də onun Allahla, Tanrı ilə bağlılığı, ona həm qəlbən, həm ruhən hər zaman doğma olduğunu da müşahidə etdim və hətta gördüm ki, müəllif şeirlərinin birində xüsusi olaraq vurğulayır ki, o sevginin günaha yazılmamasını Allahdan diləyir. Və:

**Bunu kim bəslədi, becərdi belə,
Birdən pöhrələndi, cücardı belə.
Hazıram çəkməyə bu dərdi belə,
Allah, bu sevgini günaha yazma.**

**Bütün ucaların ucası budur,
Dilimin kəlməsi, hecası budur.
Könlümün yeganə ricası budur,
Allah, bu sevgini günaha yazma.**

Ümumiyyətlə, Hacan Hacisoyun "Yurdum-yuvam" kitabındakı şeirlərin böyük əksəriyyəti müəllifin özünün özü ilə üz-üzə oturma

dərldəşməsi təsirini də sərgiləyir. Yəni, mən bu kitabı oxuduqca anladım ki, müəllif başqa bir kimsəylə yox, özüllə həmsöhbətdir. Sevgisini də, həsrətini də, kədərini də, yaşadığı problemləri də özü-özünə söyləyir, özü-özündən onlara bir açar, bir kömək yolu axtarır və ən vacibi bir də, onun üçün Azərbaycan, doğulduğu bölgə, kənd dünyanın cənnətidir. O, məhz Azərbaycandan, Borçalıdan, Qaraçöpədən bəhrələnilir. Soyuna, kökünə bağlılığı ilə, səcdəsi ilə özünü daha da qürurlu, daha da dəyanətli görür. Məsələn, yazır ki:

**Gözümün qarası, ağı,
Vətənimin bir budağı.
Başımın qeyrət papağı,
Ömrümün tacı, Borçalı.**

Və yaxud:

**Çinarların düzülübür qatar-qatar yol boyunca,
Bu Süleyman bulağıdır, saf suyundan iç doyunca.
Girəcəkdə şəhid oğlun heykəlləşib dönüb Tanca,
Çox-çox ağır sınaqlara meydan mahalım, Qaraçöp.
İgidlərə, arənlərə ünvan mahalım, Qaraçöp.**

Mən bilərəkdən şairin öncə doğulduğu mahala və kəndə sevgisini, övlad sayqısından nümunəni sizə təqdim etdim. Və bunun ardınca Azərbaycana üz tutub deyəndə:

**Biz hamımız amalı bir, sözü birlik,
O üç rəngli bayrağına and içirik!
Düzlənmişik, hər əmrinə müntəzirik,
Bizim üçün sənənsən hər şey Azərbaycan.**

"Azərbaycan" şeirinin sonuncu bəndi olan misraları oxuyanda yəqin ki, siz də mənimlə həmfikir olacaqsınız. Biz birlikdə, həqiqətən şairin də dediyi kimi, güclüyük, qalibik. Ona görə də yurdum-yuvanın həm keşikçisi, həm də onu şərəfləndirən övlad kimi borcumuz bütün meydanlarda qalib olmaqdır. Və bir də sözü-özünü səmimiyyəti və saflığı da, kəsəri də, dürüstlüyü də həmişə Azərbaycanın adına, sanına həm layiq olmalı, həm də şərəf gətirməlidir.

Düşünürəm ki, Hacan Hacisoyun fikirləri sizin üçün də ibrətamizdir, dəyərlidir.

Əbülfət